

NOVA DODATA

Licejska knjižnica
Ljubljana

Stane letno 84 Din, mesečno 7 Din, za inozemstvo 240 Din.
Oglesi se računajo po tarifu. Pri večkratnem oglašanju popust:
Prezgled zbornika številke 1 Din.

Izhaja
vsak torek, četrtek in sobot.

Uredništvo: Strossmayerjeva ul. št. 1, pritličje. Telef. 65.
Upravljanje: Strossmayerjeva ulica 1, pritličje. Telef. 65.
Račun pri poštnem ček. zavodu št. 10.666.

Ivan Bizek:

Obrtna zbornica.

Pod naslovom »Da se bomo razumeli« je napisal naš čislani predsednik obrtnega društva, g. Rebek, kot pri zadeti član Trgovsko-industrijske obrtne zbornice v štev. 128. »Nove Dobe« članek, v katerem podaja kratek pregled delovanja omenjene zbornice. Ne oziraje se na nekaj neumestnih napadov sem g. Rebeku prav hvaležen za to poročilo, ki mi le potrjuje, da ta zbornica ni ničesar az obrtništvo dosegla. G. Rebek pa izključuje tudi vsako nado na uspeh samostojne obrtne zbornice in navaja nekatere obrti, ki se ne nahajajo v konkurenčnem boju s trgovino, a bi morale vseeno plačevati večje prispevske za samostojno zbornico.

Nastaja tu vprašanje, ali ima ponem izreči se sploh še za kako zbornico, ali pa ignoriramo to vprašanje, ki je za obrtništvo brez pomena. Gospod Rebek mi svetuje, naj napravim osnutek za spremembo trgovskega zakona in obljublja, da ga bo sedanja zbornica vzela v pretres. To se mi zdi jako galantno od te zbornice, ki me hoče zavoljiti s tem, da vzame v pretres na njeno ažiresirani osnutek zakona, ob uveljavljenju tega osnuška pa ima seveda tako prijetno priložnost se izgovarjati na neposlušnost Beograda. Tako se lahko tolaži obrtništvo leta in leta, v veselje onih, ki žele obrt uničiti. — Obrtna zbornica, četudi nepostavodajna korporacija, pa bi se mogla za obrtniške interese cisto drugače uveljavljati, kakor se uveljavlja današnja skupna zbornica, ako ima resen interes na tem, da se zaščiti obrtništvo pred propadom. Prepričan sem, da se pri zakonodaji mnogo ozira na mnenja, ki jih oddaja zbornica.

Zahtevek, da naj jaz ali kak drugi obrtnik sestavlja osnutke zakonov, je smešen. Obrtnik vendar nima časa izvrševati dela, ki pripadajo referentom v obrtni zbornici. Čemu pa potem sploh imamo zbornico, ako se zahteva delo, ki pripadajo njej, od društva ali posameznikov?

Obrtna zbornica bi pa morala biti tudi glavna varovalka obrtniških interesov ob izdajanju obrtnih listov. To delo bi se moralce prveriti obrtni zbornici in ji dovoljiti pravico v to svrhu pobirati gotovo pristojbino; že na ta način bi se delno sanirala. Izdajanje obrtnih listov bi se moralce vršiti na tak način, da plenum zbornice izdajo odobri ali pa vsled pomanjkljivih izkazov usposobljenosti zavrne.

V vprašanju velikopoteznega fušarstva g. Rebek sam priznava, da je samopošta gotovih trgovcev naravnost brezmejna, toda po obstoječem zakonu tega ni mogoče prepovedati. Zakaj pa smo poklicani, da oddamo sedaj svoje mnenje o vprašanju obrtne zbornice in obrtnega reda? Jaz mislim, da vendar zato, da se ta zakon sedaj pri spremembi obrtnega reda popravi!

Ne zdi se mi pravilno, ako pravi g. Rebek, da bi od samostojne obrtne zbornice ne imelo nobenega haska one obrtne kategorije, ki ne stoe s trgovino v konkurenčnem nasprotstvu, a bi morale klub temu plačevati za zbornico. Konstatiram, da je vsaka obrt izpostavljena fušarstvu, ki ga morajo vse naše korporacije pobijati, in za to je brez dvoma v prvi vrsti poklicana obrtna zbornica, da storí vse potrebno v odpravo tega zla.

Obrtniških vprašanj pa imamo rešiti, kakor sem že v zadnjem članku delno navedel, še mnogo več, kakor samo vprašanje fušarstva — vprašanja;

Vtis klerikalne korupcijske afere v Beogradu.

Ugotovitev ministrskega sveta. — **Fuzija Hrv. zajednice z HRSS.** — **Povratek kralja Inkraljice**

Beograd, 14. novembra. Politični krogi se zelo zanimajo za nadaljni razvoj afere, katero je povzročil bivši klerikalni prometni minister Anton Sušnik. Vsi beografski listi danes zjutraj soglasno ugotavljajo, da je bivši minister Sušnik z afero glede 40-odstotnega popusta pri železniških tarifah za prevoz žita v Slovenijo dosegel rekord v korupcijskih aferah. Posebna komisija preiskuje še nadaljnje posledice te oredbe ministra Sušnika. Ministrski svet je, kar je zelo značilno, uradno ugotovil, da je hotel bivši minister Sušnik državo oškodovati za 16 milijonov dinarjev.

ki so v interesu splošnih obrti, kakor n. pr. davčno vprašanje in drugo.

Obrtna zbornica ni postavodajna korporacija, a poklicana je, da postavodajno korporacije neprestano opozarja na posledice slabih postavnih dolob in zahteva spremembe. Ako pa je g. Rebek prepričan, da nobena zbornica ne more ničesar doseči, ker se njen glas ne upošteva, teda je naša dolžnost, da to interesentom povemo brez ovinkov in nastopimo za odpravo te zbornice, ki po poročilu g. Rebeka nima zaznamovati nobenega uspeha, ter se skušamo odkrižati tega davka za zbornico. Ne bo potem treba plačevati dragih referentov v tej zbornici, da sedijo tam in čitajo časopise v informativne syrhe, na račun davkoplaćevalcev. Njih delo je torej za obrtništvo brezpomembno, torej proč ž njimi.

V splošnem je torej dokazano, da ta skupna zbornica ni za obrtništvo ničesar dosegla, je torej povoda tem več, da zahtevamo samostojno obrtno zbornico, o kateri upamo, da bo klub vsemek nekaj dosegla.

Volilni koledar.

1. V nedeljo, na dan 8. februarja 1925. se vršijo občinske volitve.

2. 15 dni po obnarodovanju ukaza o volitvah se morajo izvesti reklamacije volilnih list. Ker je ta ukaz včeraj izšel, se torej reklamacije lahko opravijo do vključno 25. novembra t. l.

3. Najpozneje 25 dni pred volitvami se morajo vložiti kandidatne liste; torej vključno do torka, dne 13. januarja 1925.

Vsa navodila, informacije in navete daje za ljubljansko oblast: Tajništvo JDS v Ljubljani, Narodni dom, za mariborsko oblast pa tajništvo JDS v Mariboru, Cankarjeva ulica št. 1; in sicer ustmeno ali pisorno.

4. Volilni seznami so vsakomur na ogled in se nahajajo v mestih pri sodiščih in na magistratu, na deželi pa pri občinskih uradih. Volilni seznami se nahajajo za Ljubljano tudi v tajništvu JDS, ki prevzema in opravlja tudi reklamacije, ako jih posameznik iz kateregakoli razloga ne more izvršiti.

5. Volilna pravica pripada vsakemu moškemu, ki je do polnil 21. leto, brez ozira, ali ima samostojno eksistenco ali ne, in neglede na to, ali plača davek ali ne: glavno je: da šest mesecov prebiva v kraju, kjer namerava voliti.

Pristaši JDS se naprošajo, da teme sledenih 14 dni posvetijo volilnim seznamom največjo pozornost in da pregledajo, ali so vsi njihovi znanci, prijatelji, tovariši in sosedji vpisani;

Zagreb, 14. novembra. Hrvatska zajednica se je popolnoma fuzijonirala z Radičeve stranko in bo nastopila pri volitvah ž njo skupno pod enim volilnim gesлом.

Beograd, 14. novembra. Danes dopoldne sta se vrnila kralj in kraljica s potovanja po južni Srbiji. Potovanje sta morala prekiniti, ker je nastalo po južni Srbiji mrzlo, deževno vreme.

(Zaradi slabe telefonske zveze so morala ostala telefonska poročila za danes izostati.)

kogar najdejo še nevpisanega, a so prepričani, da bo glasoval za stranko, najga reklamirajo.

Reklamacijski rok.

Krajevne organizacije JDS, zaupnike in somišljenike opozarjam, da je pričel z 10. t. m. teči 15-dnevni rok za reklamacije za skupščinske volitve, ki bodo 8. februarja p. l. Reklamacije se morejo torej vlagati le še do včetvšči 25. novembra t. l.

Prepričajte se, ali so vpisani vsi naši somišljeniki, ki imajo volilno pravico, v imenikih za skupščinske volitve. Izpušcene vrekamirajte! Vsaki reklamaciji morajo biti priložene polnoveljavne listine, s katerimi dokaželete trditve, na katere se opirate v reklamaciji, sicer je reklamacija pri deželnem (okrožnem) sodišču naposled zavrnjena, četudi bi bila že ugodno rešena od občinske komisije. Potrebna potrdila za reklamacijo morajo za vsakega volilca na posebnem listu izdati pristojno oblasti takoj, kočka in vseh pristojbin prosti. Za pojasnila in tiskovine se obračajte do najbližjega tajnika JDS ali pa neposredno na podpisano tajništvo.

Tajništvo JDS, Ljubljana, Narodni dom.

ZAGREBŠKA BORZA

Dunaj: 0.096410—0.108410.
Milan: 2.9975—3.0275.
London: 322.20—323.20.
Newyork: 68.685—69.685.
Pariz: 3.65—3.70.
Praga: 2.06—2.09.
Curih: 13.35—13.45.

Politične vesti.

POLITIČNI POLOŽAJ. V četrtek je Nikola Pašić po svoji bolezni zopet prevzel vodstvo ministrskega sveta in se udeležil seje, na kateri se je razpravljalo o izpopolnitvi kabinet, ki se ima izvršiti v najkrajšem času v sporazumu z obema ostrankama Nacionalnega bloka. Sklenjena je bila pospešena likvidacija pokrajinske uprave v Zagrebu in ukinitve naredbe glede popusta pri prevozu hrane, ki ga je bil dovolil bivši klerikalni minister Sušnik. Popolna izvršitev te naredbe bi bila povzročila državi 16 milijonov dinarjev škode, konzumenti pa bi ne bili imeli od tega nikakih koristi. V vseh ministrstvih se je pričelo energično delo za urede in resortov, ki so jih bivši ministri, ki so posvečali glavno pozornost samo strankarskim prilikam, zelo zanemarjali.

NACIONALNI BLOK stoji na stališču, da bo nastopal pri volitvah v vsej državi enotno in ukrenil vse potrebno, da se ohrani disciplina in prepreči vsaka cepitev v nacionalnih vrstah.

AVSTRIJSKA VLADNA KRIZA. Zveznemu kancelarju dr. Seiplu se še ni posrečilo sestaviti vlade, ker se je pojavit v njegovi lastni stranki odporni proti njegovi osebi. Ta frakcija zahteva izločitev Velenemcev iz vlade in se izreka za sodelovanje s socijalnimi demokratimi. Nadaljnji razvoj avstrijske vladne krize je negotov.

ŽELEZNICARSKA STAVKA V AVSTRIJI je prenehala o polnoči med 11. in 12. t. m. Redni promet je zopet vzpostavljen.

ZIMSKO ZASEDANJE ITALIJANSKEGA PARLAMENTA se je pričelo 12. t. m. Razen komunistov se opozicija ni udeležila otvoritve, ki se je izvršila brez ceremonij in brez vladne deklaracije.

Dnevne vesti.

OTVORITEV PROGE ORMOŽ-JUTOMER-MURSKA SOBOTA. Novozgrajena proga Ormož-Jutomer-Murska Sobota se slavnostno otvorila dne 22. t. m. Povabljeni in udeleženci javnih oblasti in korporacij prispejto v Ormož 22. t. m. ob 16.40. Pred odhodom slavnostnega vlaka v Ormožu pozdravi udeležence železniški ravnatelj g. dr. Andrej Vrečko in naprosi g. ministra za promet, oziroma njegovega zastopnika, da otvoriti promet na novi progi. Dostop na slavnostni otvoritveni višak imajo samo uradni železniški organi in od političnih oblasti dogovorno z občinami in korporacijami določeni udeleženci. — Otvoritveni vlak odide iz Ormoža ob 11. in prispe v Pavlovc ob 11.13. v Ivanjkovce ob 11.31. v Žerovinice ob 11.57, v Ljutomer ob 12.26. v Veržej ob 15.17, v Bettince ob 15.43 in v Mursko Soboto ob 16.08.

SIMPLON-ORIENT-EXPRES bo vozil še nadalje po teritoriju naše države. Poročalo se je, da v tekočem mesecu kreće vlak preko Dunaja in Budimpešte, ali to se ne zgodi, ker je sedanja vožnja tega vlaka določena s pariski konferenco z dne 26. marca

1919 za dobo 10 let. Torej je gotovo, da bo vozil Orient-Expres po Jugoslaviji do leta 1929. in potem gotovo še dalje. Predlog Francozov za promet preko Strassburga, Stuttgart in Dunaja pomeni le novo zvezo na Simplon-Orient-Expressu.

NOVI PREDPISI ZA UVOZNE UGOĐNOSTI PO ŽELEZNICAH. Beografsko »Vreme« poroča: Železniško ministrstvo je izdačo nove predpise o uvoznih ugodnostih na državnih železnicah. Ti predpisi veljajo za vso državo in priznavajo velike ugodnosti drž. uradnikom, invalidom in vsem humanitarnim, prosvetnim in sportnim društvom.

SMRTNA KOSA. V petek, 14. tm. ob pol 10. dop. je umrl v Podčetrtek po kratki, mučni bolezni g. Edvard Staroveški, posestnik, gostilničar in mesar, brat lesneg trgovca g. Fr. Staroveškega v Celju. Pogreb se vrši v nedeljo, 16. t. m. Pokojniku bodi ohranjen blag spomin — preostalim pa naše iskreno sožalje!

PRED IZENAČENJEM KOLENDARJA. Po poročilih beografskih listov se v pondeljek, 17. t. m. v Beogra-

Pravo ,SCHICHTOVO' milo ,JELEN' z znamko Schicht

je nepresežno v pralnem uspehu in izdatnosti.

Pranje s **Schichtovim** milom je zabava!

du sestane arhijerejski sabor, ki bo končnoveljavno sklepal o uvedbi novega kofedarja v pravoslavno cerkev. Najbrž se to zgodi v soboto, 20. decembra, tako da bomo katoliki in pravoslavni Božič in Novo leto letos prvič skupno praznovali. Saj je pa tudi že skrajni čas, da se koledar izenači.

UPNIKI BANCA ADRIATICA TRST morajo svoje terjatve napram imenovani banki pripraviti najkasneje do 7. decembra t. l. Zborovanje upnikov se bo vršilo 14. decembra t. l. Glede podrobnih informacij se event. interesentih lahko obrnejo na Podružnico Ljubljanske kreditne banke v Trstu.

DAMSKI TEČAJ ZA KROJNO RISANJE, ki ga je priredil urad za pospeševanje obrti v Ljubljani, se je otvoril 11. t. m. na srednji tehniški šoli v Ljubljani pod vodstvom strok. učitelja Alojzija Knafelja.

NOV PROSPEKT SPLITA. V okusnem žepnem formatu in na finem papirju je izdal Potniški urad v Splitu nov prospekt mesta Splita, ilustriran z 12 lepimi slikami mesta in okolice. Kratko in pregledno je iznešeno v glavnem vse, kar bi moglo tujce v Splitu zanimati: glavni podatki v zgodovini in spomenikih Splita in okolice, navodila za potovanje v Split, seznam hotelov itd., a posebno so obdelani izleti in spreходi v okolico, kar je za tujce osobito zanimivo. Temu lepemu проспекту je tudi prirožena umetniška

priloga v barvah: reprodukcija oljnate slike Splita od slikarja Čika Bončića. Poleg prospekta je tiskan tudi mal vozni red in tarifa za glavne parobrodne in železniške zveze s Splitom. Ta izdaja je tiskana v latinici, a naknadno se bo natisnila še v cirilici; za prihodnjo sezono bodo izšte slične izdaje v francoskem, češkem in nemškem jeziku. Prospekt s prilogom in voznim redom se naroča pri Potniškem uradu v Splitu in stane 6 Din, s poštnino 8 Din.

IZBORNÓ SREDSTVO PŘÍTI VSEM VRSTAM REVMATIZMA. —

Pred letom dni se je otvoril biol.-bakteriološki laboratorij dr. Rahlejev, iznajditelj zdravila proti revmatizmu. Radio-Balsamica, katero zdravilo je do danes najbolje sredstvo proti vsem vrstam revmatizma. Zdravilo dr. Rahlejeva ni priznano samo v naši državi, ampak tudi v inozemstvu kot najhitreje delujoče in najnajkovitejše sredstvo proti revmatizmu, o čemur svedočijo priznanja zdravnikov in zahvalna pisma tisočer odzračenih bošnjakov. Radio-Balsamica je sestavljen po polnoma novih principih in je absolutno neškodljivo sreču in ne pušča nikakih sledov ne na koži ne v organizmu. Bošnjaki, ki so se več let zdravili po raznih kopališčih, ozdravijo po uporabi dveh do treh steklenic tega čudovitnega zdravila. Zdravilo se izdeluje in dobiva v laboratoriju Radio-Balsamica v Beogradu, Kosovska ul. 43.

Bila je nevarnost, da se vnamejo tudi sosedni objekti, ki so tudi leseni in ki bi bili gotovo postali žrtev požara. Pri požaru se je opokla neka oseba. Vzrok požara še ni znan. Tvornica je primereno zavarovana.

ESPERANTO. Pripravljalni odbor kluba Esperantistov v Celju, vabi vse interese na svoj ustanovni občni zbor »Esperanta klub« v Celju, ki se vrši v soboto, dne 15. novembra t. l. ob 8. uri zvečer v gostilniških prostorih hotela »Balkan«. Vsak, kdo se želi z vso vnočno posvetiti gornji instituciji, naj se zanesljive udeleži občnega zbera, kjer se hkrati tudi vrši vpijanje v tozadne poučne tečaje. — Pripravljalni odbor.

TRGOVSKI PLES V CELJU. K predstojecu prireditvi, ki se, kakor že objavljeno, vrši 3. januarja 1925 v vseh prostorih Narodnega doma v Celju, namenita Trgovsko društvo otvoriti za svoje člane *plesni tečaj*. Svetujemo vsem onim članom, ki še ne obvladajo modernih plesov, da se takoj v društveni pisarni zglasijo, da zomoremo ukreniti vse potrebne priprave za gornji tečaj. Poudarjam, da ne preostaja mnogo časa za priučevanje modernih plesov, zato naj se tudi nikdo predolgo ne premišljuje, ali bi se udeležil plesnih vaj, temveč se naj brez odloga takoj prijaví.

POLICIJSKA KRONIKA. *Tedenško situacijsko poročilo od 5. do 11. novembra.* Splešni položaj je neizpremenjen. Areacij je bilo izvršenih v mestu Celju 9. 2 radi zločina težke telesne poškodbe, 1 radi zločina goljufije, 1 radi tatvine in 5 radi potepušča odr. beračenja. Prijav je bilo vloženih 58: 3 radi goljufije, 1 radi nevarne grožnje, 3 radi lahke telesne poškodbe, 1 radi poškodbe tuje lastnine, 1 radi § 314., 3 radi § 104. s. k. z., 1 radi § 411., 1 radi § 311., 1 radi § 516., 15 radi prestopkov proti cestno-policiskemu redu, 11 radi ekscesov v pijanosti, 3 radi kršitve železn. predpisov, 4 radi zglašilnih predpisov, 3 radi prekoračenja policijske ure, 4 radi izgub in 3 radi najdb.

TEDENSKI IZKAZ o stanju bolnikov v bolnicah pod državno upravo v Sloveniji. Stanje dne 25. oktobra. Splošna bolnica v Ljubljani (z otroško bolnicijo) 428. Bolnica za ženske bolezni v Ljubljani 61. Zavod za umobolne v Ljubljani 251. Zavod za umobolne na Studencu 306. Splošna bolnica v Mariboru 191. Javna bolnica v Celju 167. Javna bolnica v Brežicah 39. Javna bolnica v Slovenjgradcu 39. Javna bol-

V zalogi
pravovrstni ogljen papir
pri **FRANC BAR, Ljubljana**
Cankarjevo nabrežje 5.

nica v Murski Soboti 61. Javna bolnica v Ptaju 26. Hiralnica v Ptaju 104. Hiralnica v Vojniku 160. Skupaj 1833.

NOČNO LEKARNIŠKO SLUŽBO ima prihodnji teden lekarna »Pri Mariji pomagaj« na Glavnem trgu.

PODPORNEMU DRUŠTVU ZA UBOGE UČENCE na gimnaziji v Celju so darovali ti-le dobrovotori: po 500 dinarjev: Južnoštajerska hranilnica, Celje; ravnateljstvo zdravilišča Rogaska Slatina; 250 Din: dr. Jos. Zdolsek, odvetnik, Brežice; po 200 Din: A. Gorčar in drugovi, Mozirje; F. S. Lukas, Celje; V. Brauns, tovarnar, Celje; K. Pajk, tvornica perila, Celje; županstvo občine Teharje; po 100 Din: lekarna Mr. Klanjšček, Rogaska Slatina; Fr. Plik, Št. Pavel pri Preboldu; Tovarna kem. izdelkov, Hrastnik; inž. Fr. Drolz, ravnatelj, Hrastnik; Fr. Košenina, notar, Gornjigrad; Dr. Kralj, ravnatelj, Celje; R. Diehl, industrialec, Celje; K. Golgranc, stavbenik, Gaberje; Vek. Finzgar, Celje; A. Kolenc in drugovi, Celje; Slavenška banka, Celje; dr. D. Rus, državni pravnik, Celje; dr. F. Trenz, zdravnik, Celje; A. Fazarine, trgovec, Celje; dr. Gv. Sernek, odvetnik, Celje; 80 Din: prof. zbor celjske gimnazije; 75 Din: šol. vodstvo Laško; 60 Din: Ivanka Mravljak, Šoštanj; 55 Din: učiteljstvo deške osnovne šole Trbovlje-Vode; po 50 Din: dr. A. Čede, zdravnik, Laško; Ed. Suppanz, Pristova; O. Golob, notar, Kozje; A. Vodenik, Petrovče; dr. V. Železnikar, primarij, Slovenjgradec; inž. Jos. Močnik, ravnatelj, Velence; V. Bizjak in drugi, Rogaska Slatina; Viktor Schwab, Celje; L. Petek, trgovec, Celje; dr. I. Žagar, župnik, Dobje; dr. I. Rak, zdravnik, Ljubno; dr. Fr. Svetina, zdravnik, Št. Jurij ob j. ž.; M. Stefancosa, Rogatec; Josip Tiršek, Polzela; dr. A. Rakun, odvetnik, Celje; 45 Din: učiteljstvo deške osnovne šole, Hrastnik; po 40 Din: J. Fischer, Zalec; K. Florjančič, Celje; učiteljski zbor Sv. Križ pri Rog. Slatini; brata Batič, Celje; vodstvo okoliške deške osn. šole Celje; 37.50 Din: dr. J. Hrašovec, odvetnik, Celje; po 30 Din: dr. Fr. Roš, odvetnik, Laško; M. Gorčar, Mežirje, V. Gossleth, Celje; I. Rojnik, Slovenjgradec; po 25 dinarjev: dr. Fr. Lipold, odvetnik, Maribor; inž. E. Puppis, Slovenjgradec; Fr. Kalan, Celje; po 20 Din: J. Polanc, trgovec, Petrovče; I. Prekoršek, upravitelj bolnice, Celje; 15 Din: I. Brezovnik, trgovec, Vojnik; 11 Din: G. bar. Wittenbach, Kaplja; po 10 Din: Fr. Koren, Celje; I. Slavec, poštar, Laško; šol. vodstvo Št. Vid pri Grobelnem; dr. Arnsk, zdravnik, Celje; Fr. in E. Založnik, Zibika; 5 Din: J. Mikolič, kapelan, Luče. — Društveni odbor izreka vsem darovalcem v imenu učeče se mladine tem potom najtoplejšo zahvalo.

PRELOŽITEV ANDREJEVEGA SEJMA. (Razglas.) Živinski in kramarski sejem v Celju, ki bi se moral vršiti 30. novembra t. l., se preloži (kakor že javljeno) na 2. decembra t. l. (torek). — Mestni magistrat celjski, dne 5. novembra 1924. — Župan: dr. Hrašovec s. r.

KINO GABERJE. Sobota 15., nedelja 16. in pondeljek 17. novembra: »Ples Solone«.

KONCERTNA KAVARNA »CENTRAL« V CELJU. Dnevno koncert salonskega orkestra »Mignon« iz Zagreba.

Radio-fermalno kopališče Laško
otvorjeno celo leto.
Od 1. sept. naprej 50% popusta.

Doprisk.
PETROVČE, (Dinarski dan.) Tukajšnja šolska mladina je v svojem šolskem okolišu zbrala 528.10 Din za »Jugosl. Matico«. Zivelja zavedna mladina!

VOJNIK. Prostočoljno gasilno društvo v Vojniku priredi na Martinovo nedeljo, dne 16. t. m. ob 15. uri v Posojilnici dvorani v Vojniku »Martinov večer«. Na sporednu je Martina gasilja, saljiva posta, prosta zabava, godba in ples. Čisti dobiček je namenjen izpopolnitvi društvenega inventarja. K obilni udeležbi vabi odbor.

Celjske novice.

Volilci!

Volilne reklamacije se sprejemajo počenši s četrtekom 13. t. m. do vključno 25. t. m. vsak dan, izvzemši nedelje, od 3. do 5. popoldne v uređništvu »Nove Dobe«. Isjetam so tudi na pogled volilni imeniki.

Volilci, oglašajte se!

SESTANEK JDS za mesto Celje se vrši v pondeljek, 17. t. m. ob 8. zvečer v rdeči sobi Narodnega doma. Polnoštivalna udeležba!

DVA OBČNA ZBORA. Kakor že javljeno, se vrši danes v petek 14. t. m. ob 8. zvečer v pisarni Glasbene Matice (Slovensk trg) občni zbor Gl. M., v soboto 15. t. m. ob 8. zvečer pa v čitalnični dvorani v Narodnem domu občni zbor Čitalnice.

RAPALLSKI VEČER, ki ga je priredila celjska Orjuna v sredo, 12. t. m. zvečer v malih dvorani Narodnega doma, je bil skromno obiskan. Predaval je g. B. Tripalo o nacijonalizmu v današnji dobi.

Prleki

so narot! Toga še jas gnes neba veda, či mi nebi toga moj hempasti bratonce noveda. (Jas ne ven, e mate vi ovi tudi takše težove s svojimi bratoncei, kak man jas. Moj bratonce ba negda ne hempasti, se preci dobro keblačo je ima, potli pa mo je nekši vrag na čelino opa ali pa se je denok v kakšno bukev s tikvijo zaleta, kaj zaj fčistar terjaf.) Ci pa un kaj reče pa je fčosik fseeno resen.

Ci gih ne pišem s cirilico, pa mamo denok jezik fčistar drgočišči kak si ovi burmoki, ge provite, ka ste tudi narot. Zaj se sakši vrag če meti svojo državo — na Gorenščen je pre že sakša puca država, kera ma čeha — zakaj pa je te ali ha mi nebi meli? Mi Prleki ka nas je Feclji tudi čemo meti svojo afternomijo, ali kak se že tistem zlodji provi, ge zajega zaj fsi tak vlečejo, kak mežnar za vože. Cüli smo praviti, ka je pre najbole lustno minister biti pa nič ali pa samo majčino delati. Takšega

dela se mi že nemo bojali, či bi se ga tudi pol vuire fsakši den mogli hapiti. Feclji nemo dosta več opravili kak pope Vrimi. Zato mo najprle napravili en komisjon, ker de našo toj provoj Prlekiji meje potegna. Ftoti kumisjun pridejo samo ti močni. Ci de keri sosiš kaj kcoj frfra, de ga kumisjun nenok po hrgaji bükna. Fčistar po meji pa mo napravili plot, tū pa tan pa kakšo leso. Lesa de zato, ka mo lehko mi na lücko krost hodili. Ka pa što k nam nede priša, mo gor na lese napisali: Hünd pes, te pa ne vrag nede k, nam vüpa. Zato tudi soldokof nemo nücali. Naši čehi do hodili k rihtari šemena lüščit, pa do soldačino odslüžili. To bi v Beogradu tudi lehko tak napravili. Šandorof pa sodnikof tudi ne nücanu. Če mo se svadiš, mo se že sami klapuvüščali. Volitev pri nas nede. Sakši Prlek de nenok minister grota. Več je minisrof bojše je, to zaj vidimo. Eden pa tudi nemre fsega znati. Na mesto enega ministra za kmetijstvo mo jih mi lehko meli porjezer. To dō ministri za jive, travnike,

pošnike, mirice no vradi, ogune, postati itd. na to za tejace, krave, bike, meresce, pse pa küse, fčele, kokote no kokače, pa še tak dale. Ci draqači ne, pa de še eden minister za hupkače. Jezoshi! Potli pa pridejo še kola no kolefca, potačeki, pa smuka, pujze, opore, lüneki, repice no žrdi. Joj kego de toga!

Samo od kraja nemo tak delali. Zaj mo najprle samo za nos, ka nas je Feclji, poglednoli. Ci pa de nan što reka ka smo koritari, pan ga tak na prekleto f hrölec pöča, ci glih mo te fse žunte spoteren. To ja ne gre, ka bi sakši brnček nan prfrnkova. Zaj mo enok sejo meli, ka si dogučimo na kakšo furmo mo do penes prišli. Najbole bi bilo, ka bi štibro na nimoke napravili. Bole je keri nor, rojši pa več ploča. Samo toga že po moj bratonce nede püsta. Ci pa štibro na žmečo naprovimo, te pa de Hansek brnda. Najbole bo ci mo si drgoč ot taks ali česa drugega dogučali.

Krč.

Iz zgodovine smeha.

Dasi imamo o dobrih starih časih prav malo zanesljivih podatkov, vendarle lahko rečeno, da se medsebojni odnosi duševnih lastnosti v glavnem niso izpremenili. Ljudje so bili vedno več ali manj takšni, kakoršni so dandanes. Smejali so se pa menda vedno radi. Smeh spada v ostalem med tista duševna svojstva, ki ločijo človeka od živali. Živali se ne smejejo, in tudi opice, katera smatramo navadno za nekak prehod od živali k človeku, ne poznajo smeha. Smeh je torej blagoslov, katerega je deležen samo človek, najvišje razvito razumno in čustveno bitje.

Gotovo pa je, da se ljudje niso vedno smeiali enako. Dasi ima smeh v sebi zdravo jedro, ga je civilizacija mnogokrat skušala pokvariti. Hotela je okrniti prisotnost, ki je v tem slučaju prav za prav bistvenega pomena. Iz starih časov nam je znan samo »homerski smeh«. Ta smeh je bil odkrit in pošten, jasen in glasen. Dandanes ga ni več.

Od VII. do XII. stoletja je bil smeh takoreč na indeksu. Kdor se je v tem času smejal javno, je moral prosiči cerkev za odpustke. Izvzete so bile samo odlične osebnosti in v zgodovini najdemo večkrat zabeleženo, kdaj in ob kakšni prilik se je ta ali oni cesar nasmehnil.

Cvetiča doba pa je nastopila za smeh, ko se je razmahnila renesansa. V tej dobi govorile o smehu celo literarna dela. Poleg Dantega najdemo tu Boccaccija. Oba pišeta o smehu in sta vesela nad njim. Jasno kakor solnce je, da se n. pr. Rabelais ni mogel roditi v času, ko je prevladovala odludenost. V času križarskih vojn je bil njegov pojav nemogoč. Njegova doba pa je bila kakor nalač ustvarjena za smeh in vse kar je s smehom v zvezi. Če pogledamo slike Rembrandta, Rubensa, Ostada in njihovih sodobnikov, pridemo do spoznanja, da je bil smeh v njihovem času jaka komponenta življenja.

V galantnem stoletju, ko si je kultura podvrgla celokupno življenje in nehanje ljudi, je nastala med smehom in smehom razlika. Gospoda se je smejava drugače kakor ljudstvo. Ostalovi kmetje se smejo gromko, pri njihovem smehu sodelujejo nos, brada, oči, skratak vse. Gospoda pa se smeje nekako rezervirano. Glasen smeh in široko odprta usta kakor tudi oči, iz katerih govoril vesela duša, je smatrala tedanja gospoda za znak slabe vzgoje.

Celo v Biedermayerjevi dobi so ljudje smatrali glasen smeh za dokaz neolikosti in nedostojnosti. Dandanes so se razmere v tem oziru izpremenile. Ljudje ne delamo med gromkim in med zadrževanim smehom več tako velikih razlik ter smatramo smeh v splošnem za izraz telesnega

in duševnega zdravia. Začenjam se torej zopet smehljati naravno, tako kakor se je človek smejal, predno ga je obilzala civilizacija. To je kolikor toliko dokaz, da se sodobno človeštvo kljub svoji mnogostranski degenerirnosti vendar bliža naravi in uravnavenju duševnih sil, ki igrajo v življenju odločilno vlogo.

Gospodarstvo.

UKINITEV PREPOVEDI TRGOVANJA S SREBRNIM DENARJEM. Minister financ je z odlokom št. 28.717. z dne 7. oktobra t. l. ukinil prepoved trgovanja s srebrnim denarjem: dinari, kronami in perperi v notranjem prometu, ki je bila izdana s sklepom št. 2068. z dne 27. februarja 1922.

USTANOVE ZA OBRTNIKE, TRGOVCE IN NJIH VDOVE. Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani razpisuje za I. 1924.: a) deset ustanov za onemogle uboge obrtnike ali trgovce in sicer pet po 100 Din in pet po 50 Din; b) pet ustanov po 45 Din za onemogle uboge vdove obrtnikov ali trgovcev. — Prošnje naj se poštejo Trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani do 27. novembra 1924. Priloži naj se jim, od občinskega in župnijskega urada potrjeno dokazilo, da je prosilec obrt ali trgovina samostojno izvrševal, da sedaj zaradi onemoglosti ne more več delati in da je ubog, oziroma da je prosilka onemogla vdova bivšega samostojnega obrtnika ali trgovca.

Prosveta

VLADIMIR LEVSTIK, Deček brez imena in druge zgodbe za mlade čitalce. V Ljubljani 1924. Začnila Tiskovna zadruga. Cena vezani knjigi

30 Din, hroširani 25 Din, poština 1.50 Din. Avtor »Gadjega gnezda«, »Tinje Gramontove« in »Višnjeve repatice« je s to knjigo pokazal svojo presestljivo mnogostranost. »Deček brez imena« je mladinska knjiga v najboljšem pomenu besede. Naslovna pripoved pripoveduje o žalostnih in velikih doživljajih malega sirotka-begunca. »Jaka junak« je resnična povest o življenju in tragičnem koncu udomačene kavke; zgodba o »Kastorju«, zvestem psu po slastno čitivo za vsakega priatelja živali. Pod poglavjem »Živali med seboj« so zbrani vzorni Levstikovi predvodi ruskih narodnih basni: »Trdoboj in Nisa« je slika iz davne preteklosti, ko so Slovani naseljevali jadransko obal, in pravljica o »Godčevem Janku, lesenem konju in zakleti kraljici«, ki jo bo uživala mladina kot tako, je odraslemu čitatelju globoka alegorija, prepojena s perečo satiro. Poleg dovršene jezikovne oblike odlikuje najnovejšo Levstikovo knjigo krepko in vendar ne vsiljivo poudarjanje vzgojnega in nacionalnega momenta. Priporočamo jo kar najtoplje vsem šolskim knjižnicam in vsem roditeljem, ki iščejo za svoje male božičnega darila trajne umetniške vrednosti. Knjiga se naroča pri Tiskovni zadrugi v Ljubljani, Prešernova ulica 54.

To in ono.

PRAVILNA GOVORICA. Pri vzgoji otrok vse premalo pazimo na skrbno govorico in pravilno izgovarjanje. Čuduo je včasih slišati, kako napacno se izražajo otroci, celo večji. — Sola gotovo stori vse, kar je v njeni moći, da privadi otroke mirno in govoriti govoriti ter tvoriti jasne in raz-

umljive stavke. Zato moramo gledati tudi doma, da si otrok obdrži v glavi, kar so ga naučili v šoli. Prekinjeni stavki dajo vedno sklepiti na raztresenost, jecljajoča govrica pa na pomajkljiv pomislek, torej napaki, ki bi ju starši ne smeli trpeti in dopuščati. Počasno, premišljeno govorenje in jasno, zaokroženo tvarjenje stavkov sta izborni vzgojni sredstvi, utrdita mir in gotovost značaja in ojačita otroku samozavest. Povrnost v govorici je vedno slabó znamenje. Zato se pa seveda še ni treba spakovati in navajati deco do prenapetosti: tudi to bi bilo slab in neprimerno. Vzbudit je treba le naravnii nagon za pravilno izražanje, potem bo vse umetničenje govorce izostalo samo po sebi. Po načinu govorce in predstavljanju svojih misli spoznamo v osebnem občevanju takoj v zgojo, oliko in značaj človeka. Kako važno je torej, da priučimo že otrokom pravilno, razsodno govorjenje!

Odgovorni urednik: Rado Pečnik.

Izdaja in tiska: Zvezna tiskarna. Celje.

Poslano.*)

Pozor, dekle!

Ker se čutim pošteno ženo, moram pojasniti, kako nekorektno se je obnašal Kovač Leopold, pos. sin na Babnem, napram meni. Zahteval je od mene in me sploh hotel prisiliti k dejanju, ki ga poštena žena ne sme storiti. Seveda se mu njegova namera ni posrečila, obrniti se bo moral že drugam, mogoče se mu tam posreči.

Jožef Špajzar.

* Za vsebino poslanega odgovarja upravičeno je v okviru zakona.

SLUGA

za hišna opravila se tako sprejme pri zobozdravniku dr. Kunstu, Kralja Petra cesta štev. 26, Celje. 2-1

Prodaja po zelo ugodni ceni

smoking-obleka.

Izve se pri Ludviku Selišku, krojaškemu mojstru, Celje, Vodnikova ulica.

V krovnici Koščomaj, Prešernova ulica štev. 19

striženje samo Din 5-

Istotam brušenje britev, škarj, gilett, nožev, kuhinjskih in mesarskih nožev ter sekir.

Prvovrstne

lovske puške, municijo, škofole in revolverje priporoča po izredno nizkih cenah strok. puškarsko-tehnična delavnica

ALBERT RUTAR
CELJE, Slomškov trg štev. 4

SPOŠTOVANA GOSPODINJA!

RŽENA ŽIKA

v rdečih zavitkih je za Vas, če hočete, da bodo Vaši otroci zdravi 3 in čvrsti. 2

Andr. Milevski

Auto-taksa

Sprejem naročil za prevažanje oseb z avtomobilom. Celje, Prešernova ul. 6, Andr. Milevski, trgovina. 39

Ant. Lečnik

O urar in juvelir Celje, Glavni trg št. 4 (prej Pacchiallo). 123

JUMPERJE

jope, ovijače, šale, čepice in telovnike, velikanska zaloga najmodernejših fazon kakor tudi nogavic, rokavic in vsega pletenega perila za dame in otroke, katero se prodaja letos po čudovito nizkih cenah samo v veletrgovini R. STERNECKI, Celje. Trgovci engros cene! Ilustrov. cenik zastonj!

Električni likalnik

najboljše svetovne znamke

3 kg . . . Din 200 —

4 » . . . » 240 —

z žico vred.

Žarnice 10-7

in drugi material po najnižjih cenah pri

Harol Florjančič, Celje,
Cankarjeva ul. 2, poleg davč. urada.

Rodbinskahiša

obstoječa iz 3 sob, kuhinje, predsobe in lepega vrta, hiša samostojna, 10 minut od kolodvora Celje, se poneni proda. Vseljivo takoj. Vpraša se pri vratarju hotela »Evropa« v Celju.

Najboljše, najtrpežnejše in najcenejše

dežnike

vseh vrst, sajamčeno voldidnega domačega izdelka po najnižjih cenah nudile

Dežnikarna Jos. Vranek, Celje, Kralja Petra cesta št. 25

Po zvila in probleme izvršuje točna in solidna!

Na drebno! Na debelo!

10-7

V krojačnici za dame in gospode IVAN BIZJAK, CELJE

Prešernova ulica, zraven magistrata

so cene fazoni zelo nizke.

Postrežba zelo točna in solidna. Na razpolago so tudi vzorci raznega suknja iz prvočne tovarne v bogati izbiri in nizki cen. 1303

Se priporoča!

5

Prva hrvatska štedionica podružnica Celje

Ustanovljena 1. 1846.

Delniška glavnica : D 75,000,000.—

Podružnice :	Daruvar	Križevci
	Delnice	Maribor
Beograd	Djakovo	Mitrovica
Bjelovar	Gjurgjevac	Nova Gradiška
Brod n. S.	Ilok	Novi sad
Crikvenica	Karlovac	Ogulin
Cakovec	Kraljevica	Osijek g. grad

Prejema vloge na hranilne knjižice in na tekoči račun. — Eskomptira menice in devize.

Prejema v inkase tu- in inozemske menice in čeke.

Aleksandrova ulica.

Ustanovljena 1. 1846.

CENTRALA V ZAGREBU.

Vloge: D 500,000.000.—

Izdaja 4½% ne zastavnice in 4½% ne obveznice, ki so davka proste, puplicarno varne in imajo jamstveno sposobnost.

Kupuje in prodaja valute in devize.

Rezerv. zaklad: nad D 35,000,000.—

Podružnice :	Subotica	Vukovar
	Sušak	Zagreb, ilica 417
Požega	Sv. Ivan Zelina	Zemun.
Rijeka	Varaždin	Ekspoziture:
Senj	Vel. Gorica	Osijek d. grad
Sisak	Vinkovci	Virovitica.
Skoplje		

Izvršuje vse borzne naloge točno in kulantno.

Posreduje pri nakazilih iz Amerike v tuzemstvo.

Izberne nova in stara

vina

po prav zmerni ceni ima vedno v zalogi ALOJZIJ MIHELČIČ, Celje, 3—2 Breg st. 9.

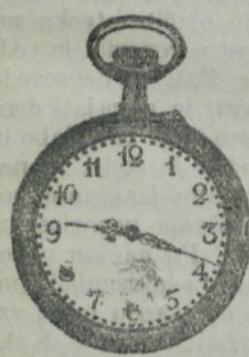
Cenj. damam se priporoča 10-8

šivilija

za izdelovanje oblek, kostumov, plaščev i. t. d. po zelo znižanih cenah.

Angela Andervald,

Celje, Dolgo polje štev. 17, I. nadstr.

Ure, zlatnino, srebro, očala, toplose, jedilno orodje itd., itd.

po najnižjih cenah pri

R. Salmič i dr.
Celje, Narodni dom.

Kupujem staro zlato. Popravila z jamstvom točno in poceni.

1321 4

Oglejte si manufaktурно trgovino

J. KUDIŠ

Gaberje št. 3

(gostilna Plevčak) nasproti Mestnega milna

NA DROBNO!

50—47

NA DEBELO!

PRIPOROČA

svojim cenjenim odjemalcem veliko množino inozemskega blaga kakor sukn za moške in ženske oblike, cefir, šifon, vse krejače potrebujočne ter raznovrstno manufakturno blago po zelo

nizkih cenah.

Naročite:

Glavni trg 15.
Postavlja se na dom.

Naročite: Glavni trg 15

premog in drva najceneje!

Zabukovski premog

Trboveljski kosovec

Bukova drva, rezana, sekana
Mehka drva, kratko rezana

vse po zelo nizkih cenah.

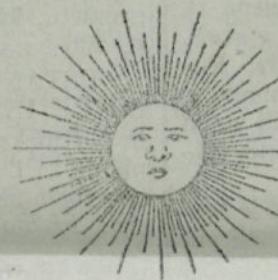
Priporoča se **Maks Plauc**, trgovina premoga in drva, Gaberje — Celje. (Skladišče poleg Aleksandrove vojašnice). 3-2

Na drobno!

Rupujte

po konkurenčnih cenah v veletrgovini pri

,Solincu“

manufaktурно in modno blago

kakorn.pr.: Sukno, hlačevina, tiskovina (Druck), celir, volna za jumperje, pavola v vseh barvah, prejca, vezenina, blago z prite, dežnike, kravate, moško perilo, svilene robce, vence za neveste, flor nogavice i. t. d.

Platno belo in rujavo,
Kupiš pri nas samo pravo.Zato prepričajte se vsi,
Da pri nas po ceni se dobri.**Rupujte**

po konkurenčnih cenah v veletrgovini pri

,Solincu“

A. Drofenik, Celje, Glavni trg 9.

Žalostnega srca naznanjam vsem sorodnikom, prijateljem in znancem tužno vest, da je naš ljubljeni soprog, oče, brat in stric, gospod

Edvard Staroveški,

posestnik, gostilničar in mesar

danesh, 14. t. m. ob 1/2 10. uri dop. po kratki, mučni bolezni, previden s sv. zakramenti, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb nepozabnega rajnkega se vrši v nedeljo, 16. t. m. iz hiše Žalosti na tamkajšnje pokopališče.

Sv. maša zadušnica se bode brala v pondeljek, 17. t. m.

Pokojnika priporočamo v blag spomin.

PODČETRTEK, 14. novembra 1924.

Žalujoči ostali.

Popolnoma varno naložite denarne prihranke pri zadruži

LASTNI DOM

stavb. in kreditni zadr. z om. zavezo v Gaberju pri Celju

Matljivost, treznost in varnost!
so predpogoj nравnosti!

Obrestuje hranilne vloge po 8%.

Večje stalne vloge po dogovoru najugodnejše.

Jamstvo za vloge nad 1 milijon 250 000 Din.

Pisarna v Celju, Prešernova ulica št. 15.

Iz malega raste veliko!

Pupilarnovaren in javnokoristen denarni zavod celjskega mesta Mestna hranilnica celjska

Ustanovljena leta 1864. — Pod trajnim državnim nadzorstvom.

Za hranilne vloge jamči mesto Celje s celim svojim premoženjem in z vso svojo davčno močjo.

V lastni palači pri kolodvoru.

Vsi hranilnični posli se izvršujejo na najboljšem, hitrem in točno. Ugodno obreslevanje. Pojasnila in nasveti brezplačno.

Vrednost rezervnih zakladov

zad Kron 25.000.000.—